

החברותא

החברותא בטאן פנימי לחברים גליון מס 437 כס"ד ערש"ק פר' עקב (מסד"ק) כ"א מנ"א תשע"ב

פפפפפ יקריים

והיה עקב תשמעון וגו' (ו. ב...) ורמזו בחיבת עקב מדת התורה שיהיה אדם הולך עקב לצד גורל בעונה ושפלות ואז ישיביל לשמוע בלימודים, והוא אומר תשמעון גם בכנוי לנשמעים לומר שבאמצעות שאדם משים עצמו כעקבים יתגלו לו ויבין סתרי תורה.

והיה עקב תשמעון (ו. יב) אם תהיה עקבי - תשמעון את המשפטים האלה וכו' כי עקב הרצון הטוב תזכו לשמוע ללמוד וכו'. הוא אומר (מגילה י) יגעתי ולא מצאתי אל תאמין כי בצל כל יגיעה יש את הס"ד ועוד שבעצם היגיעה היא המציאה.

והיה עקב תשמעון וגו' (ו. יב) עקב הוא למטה מן הגוף והוא יסודו ומאודו שמעמידו ומקיימו אף ענוה כן שהעניו רואה עצמו למטה מן המדות והוא יסוד מוסד לבנין של כל המצוות והמעשים.

והיה עקב תשמעון וגו' (ו. יב) הנה רז"ל (שבת לא) כינו את היראה בשם מפתחות החיצונים וכו'... כי היראה היא השראת השכינה על עצמו ומשם יתפרדו כל פועלי און וילך מחיל אל חיל מפני היראה אל הדבקות והאהבה עד אשר תשיגהו השמחה, וזו יחוד קוב"ה ושכינתיה, וזהו והיה שהוא לשון שמחה עקב נקרא היראה כמאמר עקב ענוה יראת ה'. וזהו פירוש והיה עקב השמחה שמשגיגהו מן העקב והיראה תשמעון הוא פירוש לשון יחוד.

ברוך תהיה מכל העמים (ו. יד) בא להעיר בהכרת חסד א-ל כי הוא המסיר חולי מישראל, לבל יאמרו כי הדבר בא כפי הטבע יש עתים וזמנים שאין חולאים לעולם וזה אמר וכל מדוי וכו' לא ישימם כך ונתתם בכל וגו' וכזה תשיביל כי הדבר בא בהשגחה מה' ותוכר הגם.

כי תאמר בלבבך רבים הגוים האלה ממני איכה אוכל להורישם, לא תירא מהם, זכור תזכור את אשר עשה ה' אליך (ו. יז-יח) רק כשתאמר בלבבך בכנות שאינך יכול להורישם בדרך הטבע, רק אז לא תירא מהם כי יושיעך ה'. ואילו כל עוד אתה חושב שתוכל להורישם בכח עצמך ובעוצם ירך - יש לך באמת מה להתיירא מהם. היות ואינך סומך על ישועת ה' אלא על עוצם יריך ומה ערך לגבורתך...

ויענך וירעיבך ויאכלך את המן וכו' (ה. ג) החלק בנסי המדבר שמקודם ויענך וירעיבך ואח"כ ויאכלך את המן שאילו הוריד את המן בעוד שהאדם שבע לא היה משגיח עליו אפילו לטועמו. כי הרי המן הוא מזון שלא ידעת ולא ידעון אבותיך. הרי שהעניו והרעבון הוא חלק ממזון המדבר. מלמדנו שתחושת הצורך להשגחה הפרטית הוא חלק מההשגחה הפרטית עצמה.

ואכלת ושבעת וברכת את ה' אליך (ה. י) ושבעת ממה? וברכת את ה' אליך, האדם השלם זה שהוא עם אלוקיו זה הוא שישביעו מכל אכילה אחרת.

ואכלת ושבעת... השמר לך פן תשכח את ה' אליך (ה. י) בתורה הקדושה לא כתוב במפורש לא תעשה בגנות מדת הגאות, שאלמלא כתבה תורה לא תתנאה היה יכול לעלות על דעתה של בריה שפלה כבן אדם שיש לו ממה להתנאות אלא שהתורה ציוותה שלא יתנאה. אבל אחר שאמרה תורה השמר לך פן תשכח את ה' אליך עולה שהכל יודעים שאין דל נאה אלא ממש ממופש וד"ל.

השמר לך פן תשכח את ה' אליך (ה. י) אזהרה שלא יתנאו בני ישראל כשהקב"ה משפיע להם מובה... שלא יתנאה האדם כמה שחננו הבורא, הן בממון, הן ביופי, והן בחכמה, אלא יש לו להיות עניו מאד ושפל כרך לפני אלקים ואנשים...

והיה אם שמוע וגו' (יא. ג) פירוש והיה לשון שמחה ותנאי הוא הדבר אם תהיה שמחה של מצוה, והוא אומר והיה אם שמוע תשמעו וגו' כאמרם ז"ל (שבת ל) שלא שבח שלמה אלא שמחה של מצוה אבל שאר שמחות אמר (קהלת ב) ולשמחה מה זו עושה.

(אוה"ח הק')

האשק שיחת הרא"ש ז"ע א"א כ"ח ניסן תשל"ז ה'בא ל'דפוס ע"י א.א.

- ח -

יסורים אלו הם היסורי אהבה האמיתיים, והם היסורים שהצדיק אמת סובל. הוא לא סובל ממחלות ולא משום בעיה, ביסורים מסוג זה הוא עובר בשלום על הכל והוא מתחזק בכל דבר. היסורים שלו הם יסורי הנפש, איך הוא יכול לשתוק אם הוא כעסן. אנו רואים שמשך רבינו היה לו מדה של כעס, ולדוד המלך היתה מדת אהבה, וזה היה היסורים שלהם, שעם כל הכעס הוא לא כעס על אף אחד והעלה את הניצוץ שלו ע"י עבודה.

גם הצדיקים האמיתיים נכשלו לא פעם אחת במלחמה הזאת. הבעיה שלנו שאנו מגדלים את היהודים הללו ועושים אותם מן העליונים. זה שטות. הם נפלו, אבל מיד קמו וחזרו. ולא פעם אחת. שלמה המלך אמר "שבע יפול צדיק וקם". הגדלות של דוד המלך היתה שאחרי מעשה בת שבע הודה על האמת "חטאתי לה" "חטאתי נגדי תמיד", לכן ה' בישר לו ע"י נתן הנביא "גם ה' העביר חטאתך לא תמות".

אנו צריכים לדעת שהאדם במהותו הוא בבחינת נפילה, לכן דוד המלך אמר "סומך ה' לכל הנופלים", ולא לחשוב שהם לא נפלו. הם היו אותו בשר ודם כמו אנו. ואדרבה המדות הרעות שלהם היו עוד חזקים וגדולים משלנו, "כל הגדול מחברו יצרו גדול הימנו". רק הם התחזקו ולא התעייפו גם אחרי אלפי נפילות. הם לא נשברו ולא אמרו "אנו אבודים" - כמו אנחנו. הם קמו כל רגע, והם צעקו "גם שם ידך תנחני", כי הם

ראו שהם נופלים ואיך הם יכלו להחזיק מעמד בכזו אש שיכולה לשרוף את כל העולם - "אחזה אלוקה", הוא מוכרח להאמין שיש מציאות שמחיה ומנהיגה אותו. ודוקא ע"י המדות הרעות שלהם, ע"י הקנאה והגאווה, הם הגיעו לשלימות.

דוגמת הגנב, שאם אינו מתקן את תיקון הנפש שלו הוא מגיע מן הגניבה להיות מושחת בכל מידותיו, הוא נהיה רוצח, ומגלה עריות, ויש לו קנאה, ורודף אחר הכבוד, וכל המידות הרעות. כמו עץ שפשה בו הרקבון עד שנרקב כולו. כך הוא להיפך אצל הצדיק אמת, בדיוק באותה צורה, אם הוא מתחיל לתקן את תיקון הנפש שלו, של גניבה או רציחה או ניאוף וכדומה, הוא מגיע למדרגה של "אין מתום בבשרי מפני זעמד", והוא נהיה בעיני עצמו רקוב לגמרי.

- ט -

זוהי התכלית שלנו, שאנו נתאחד, וכאשר החבר מציק לי ואני כועס בגללו, או שיש בינינו קנאה, ואפילו אהבה, שנדע שהכל הוא סיבה מאת קוב"ה שרוצה מאיתנו שנתאחד אחד עם השני, שאנו נֶאֱחָד ביחד את כל הגלגולים שלנו ויתעלו הניצוצות שכל אחד קלקל. ואת זה הרבש"ע מצפה מאיתנו, כי כאשר אנו מאוחדים נהיה "לשם יחוד קודשא בריך הוא", והוא מחכה כל נשימה לגאול אותנו. הוא דורש מאיתנו שלא תהיה מחלוקת בין חברים, ולא תהיה שנאת חנים, וכשהחבר פגע בי לא תהיה כל מחשבה להציק לו בחזרה, גם אם אני נפלתי לא צריך להאשים בזה את החבר, רק

שיחת קודש ממורנו ורבנו זיע"א

המשך מעמי קודם

437
ג

וכל המידות הרעות יביאו אותנו להשיג את הבורא. כי בהיות שהגוף הוא גוף ואינו משיג רק את מדותיו - אהבה או כעס וכדומה, גם את הרבש"ע אין אנו יכולים להשיג רק באמצעות המדות הללו - מהכעס נוכל להשיג שהכעס הזה זה קודשא בריך הוא שמעורר אותי, והאהבה הזו שהוא נותן לי זה אהבה הבורא. אהבת הטבע ואהבת הבורא אינם שתי דברים נפרדים - אהבת הטבע זוהי אהבת הבורא, והכעס הוא התלהבות בורא. מהכעס הזה יש לנו מושג מהתלהבות בורא.

כשאנו כולנו ניקח את עצמנו ביחד, נאהב אחד את השני, זה מאד קשה אבל לא נתעייף מהנפילות שלנו עוד פעם ועוד פעם, עד שמהיסורים שהיו לנו עד היום ושתקנו נתחיל להבין שאין זה בכח אנושי לשתוק, ו"מבשרי" מזה שאנו שתקנו "אחזה אלוקה". עייז נשיג את היסורי אהבה, את ההשגות של משיח. כי זה הוא הענין של משיח. וכשיהיה יחוד בינינו שלא נציק אחד לשני, הכעס לא יהיה על החבר, רק "מבשרי" מזה שאני עוצר את הכעס - "אחזה אלוקה", מזה נשיג שיהיה יחוד קוב"ה, ונוכה לאור שהקב"ה שמר לצדיקים לעתיד לבוא, וכל אחד יהיה לו חלק בזה ע"י הזכות של צדיק אמת ובזכותו של משיח. ונשיג כל אחד קודשא בריך הוא ברגש - כי אז נהיה כולנו בהתפשטות הגשמיות, והבסיס שלנו לא יהיה הגשם כי אם נפש רוח ונשמה, מזה נוכל להשיג אותו במוחש. כל אחד יוכל להשיג אותו, וכל אחד בפרטות יגיד "זה

"וחטאתי נגדי תמיד" - אני הוא שנכשלתי. כאשר אנו נתאחד באופן שהם הם היסורי אהבה האמיתיים, דהיינו: "איש את רעהו יעזורו" ולא "איש את רעהו חיים בלעו", נשיג בחינת משיח, הרבש"ע יתגלה עלינו - כל אחד כפי השגתו - שלא נצטרך לאכול נהמא דכיסופא, הצדיק לא יצטרך להשליך לעברינו חתיכת לחם. וכך נהנה מזיו השכינה לא ע"י המדריגות שאנו נעבוד בעצמינו, רק כל אחד ישיג כמדרכתו כפי היסורי אהבה שלו.

כשנהיה מאוחדים נשיג כל הנשמות ביחד, נוכל להשיג את הנשמות שנדחו ונתפזרו אלפי שנים, שהם מושלכים כ"כ רחוק שאפילו הצדיקים האמיתיים לא יכולים לעשות להם טובה. אבל כשיש יחוד למטה אזי באתערותא דלתתא יש אתערותא דלעילא, וכביכול אנו מושכים את הצדיק אמת - זה הקב"ה - לעולם התחתון, וכולנו יחד עם הצדיק אמת מושכים למטה את הרבש"ע לכל המקומות הרחוקים ביותר לשם הושלכו הנשמות האבודות שנשכחו מלב, ו"גם שם ידך תנחני". וצריך להיות חוצפא כלפי שמיא בכוחות הכי גדולים, שהוא יתגלה בכל המקומות של הבריאה שלו, בכל מקום שנתפזרו הניצוצות מחטא עץ הדעת, בעת שנהיה שבירת הכלים.

כשאנו נגיע ביחד לכזו אחדות, למרות שזה מאד קשה, כל אחד יודע את נפשו שזה כמעט לא שייך, אבל כולנו ביחד כל אחד יזכיר לחבר ונוכל - אז הכעס יתהפך להיות התלהבות בורא, והאהבות יהיו אהבה ה',

שיחת קודש ממורנו ורבנו זיע"א

המשך מעמי קודם

437

א-לי ואנוהו".

כל זה לא יוכל להיות רק אם יהיה אצלנו יחוד, שנאהב כל אחד את השני, ולא יהיה מחלוקת, ולא יהיה לשון הרע. זה מאד קשה אבל לא עליך המלאכה לגמור. זה הולך לאט לאט. רק לא להתעייף. ואפילו אם

נכשל וכעס, לחזור ולבקש סליחה מהחבר, לא להתבייש. ואז הרבש"ע לא יתבייש בנו, והוא ירָאָה לכל אחד איזה עם יש לו, ויקיים בנו "והשיב לב אבות על בנים ולב בנים על אבותם", ויקיים "וגר זאב עם כבש". והוא יגאל אותנו במהרה בימינו אמן.

המשך פציצים יקרים

ובסוף וזהב ירבה לך, וכל אשר לך ירבה, ורם לבבך ושכחת את ה' וכו' (ת, יג) רבוי העושר מוֹיֵק לנפש כמו רבוי הדם לגוף אמור מעתה כשם שאם חלה אדם מחמת רוב דם אין לו רפואה אלא הקזה, כן זה שחלתה נפשו מחמת רוב דמים אין לו רפואה אלא מתן צדקה. וכשם מי שמקוֹי דם מחליף דם אחר חזק ובריא מן הראשון כן המפור צדקה לעניים המקום ממלא חסרונו ושולח ברכה והצלחה בממונו.

(מנחה בלולה)

לא בצדקתך... אתה בא לרשת את ארצם (מ, ה) משה רבנו הודיעם שלא בזכות צדקתם זכו לארץ כי אם מתנה. ובזכות אבותיהם, כדי שתהא הארץ גם לדורות השפלים ושלא יאמרו שרק לדורות שזכו בצדקתם הארץ שייכת.

ראה אנכי נותן לפניכם היום ברכה וקללה, את הברכה וגו' (יב, כו) ענין ולשון ברכה הוא הגביעה והשפעה, אבל רוב ברכות בגשמיות שהוא ענין התפשטות ומלוי חפצו בגשמיות אפילו בדברים המותרים הוא מאוס מאד גרוע ממיט וסרחון, אבל באמת אין הענין שהפרישות מגשמיות עד גמירא דהרי וחי בהם כתיב אלא בהכנים הבורא בתוך מעשהו הרי הוא מחיה הדבר ובודאי לא יכלה ולא יסריח ואינו נקרא תאוה כלל כי אם מצוה מלשון צוותא שהוא הדבקות האמיתי אפילו בשפלים התחתונים וגשמים ריח נחוח לה' שאמר ונעשה רצונו, והיא השמחה היותר גדולה לפני יתב"ש.

(פרי הארץ)

שהשמחה במעונם

הר"ר מרדכי גולדברג ומשפ' להולדת הנכד ולנישואי הנכד

הר"ר יעקב יוסף הירשלר ומשפ' להולדת הנכדה

הר"ר יצחק מורגנשטרן ומשפ' להולדת הבן

הר"ר דוד מורגנשטרן ומשפ' להולדת הבן

משפ' מורגנשטרן להולדת הנכדים

הר"ר ישראל מן ומשפ' להולדת הבת

משפ' מן להולדת הנכדה

הר"ר שמואל בץ ומשפ' לנישואי הבן

י"ל ע"י
מערכת החברותא
ח' עדי" 3

02 - 5829688 ☎

02 - 5325477 פקס:

ת.ד. 5080

ירושלים 91050

לעילוי נשמת מוה"ר ר' אשר ב"ר אריה מרדכי זצ"ל זי"ע

